

فراموش شدگان دریایی؛ اقتصادسدر آمد تحلیل می دهد

شمع قهرمانان دریایی ایران خاموش است

آمادگی اقتصادسدرآمد برای اجرای کارویژه فرهنگ دریا

گروه فرهنگ دریا – امید متین – بهتر است سوالی بپرسیم تا بزرگان حوزه دریا به آن بپردازند: اگر نوجوان و جوان ایرانی بخواهد به دریا علاقه‌مند شود و مسیر دریا را دنبال کند، به کدام الگو باید تاسی کند؟ الگوی دریایی نوجوان و جوان ایرانی کیست یا چه کسانی هستند؟ رومن رولان-نویسنده شهر فرانسوی – جمله‌ای عبرت‌آموز و بسیار جالب دارد. او می‌نویسد: «جامعه‌ای که در ساختن یک قهرمان شرکت کند، جامعه بدیختی است».

به بیان دیگر، جامعه خوشبخت، جامعه‌ای است که در ساخت و پرداخت یک قهرمان مشارکت می‌کند؛ زیرا می‌داند که قهرمانان، نقطه عطف بهسازی جامعه در میان نسل‌هاست.

قهرمان‌سازی در بستر تاریخ

جوامع بشری، به گواه تاریخ، همواره در صدد قهرمان‌سازی بوده‌اند. بشر این کار را با افسانه‌ها و داستان‌پردازی از پلان دیار خود آغاز کردند. آن‌ها با انواع ادبی و فرهنگی، سعی در توصیف قهرمان خود می‌کنند و قهرمان‌شان را از همه برتر، بزرگ‌تر و مهم‌تر معرفی می‌کنند.

افسانه‌ها، از ایران و مصر و یونان و آتن به سراسر جهان رفته و با اندکی تغییر، هر کس قهرمانی برای خود ساخت تا نسل‌هایش احساس تهی‌بودن نکنند و همواره الگویی برای الگوبرداری وجود داشته باشد.

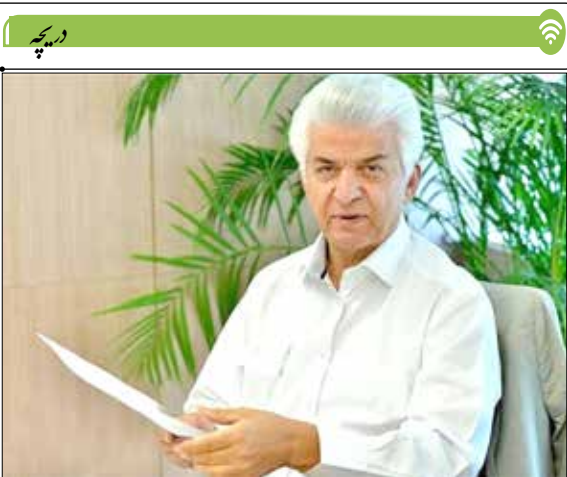
جوامع بشری که گسترده و متنوع شدند، قهرمانان نیز تنوع یافت. در دوران گذشته، تنها قدرت بدنی و زوربازو ملاک قهرمانی بود و بعد از آن، خردمندی و خردورزی و سیاست‌دانی و سپس دانش و تخصص حرفه‌ای به آن افزوده شد. امروز، یک گروه در حوزه قدرت بدنی (ورزش) الگو هستند. یک عده در عرصه هنر، جمعی در بخش دانش و علم ...

به هر صورت، تاریخ بشر هیچ‌گاه از دیرباز تا کنون از وجود قهرمان خالی نبوده است و هر جا که قهرمان نداشته باشد، پایندگی، رشد و توجه هم نخواهد داشت.

معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات

احیای صیددر خلیج گرگان باساخت بندر صیادی

معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات ایران از ساخت بندر صیادی خواجه نفیس در دهانه گرگانرود در سهه فاز بازگشایی موقت ورودی بسته شده گرگانرود به دریا، احداث حوضچه و ایجاد موج شکن سنگی برای جلوگیری از رسوب و محافظت از موج خیز داد و گفت: این پروژه با هدف پشتیبانی از مزارع پرورش ماهی در دریا، خدمات رسانی به شناورهای صیادان پره و یگان حفاظت از منابع آبرزی منطقه در حال انجام است. به گزارش اقتصادسدرآمد، مصطفی بهشتیان یکی از مشکلات اصلی در بنادر ماهیگیری دریای خزر را پدیده پسروی آب دریای به مانا عنوان کرد و گفت: روند افزایش پسروی آب دریای خزر هم اکنون به گونه‌ای است که در کنار عامل طبیعی قرار دارند؛ این بنادر که بیشتر آنها در مجاورت رودخانه یا کانال طبیعی قرار دارند؛ لایروبی بنادر ماهیگیری، جلوگیری نیاز ناوگان صیادی نیست. معاون صید و بنادر ماهیگیری سازمان شیلات ایران، ادامه داد: امکان تردد شناورهای صیادی در بنادر ماهیگیری با بهره‌گیری از لایروبی کانال‌ها امکان پذیر است که لایروبی باید به صورت مستمر در حال انجام باشد. به گفته وی، پس از هر بار لایروبی در مدت کمی به دلیل کاهش تراز سطح آب و رسوب‌گذاری، تردد و پهلوگیری شناورها با مشکل مواجه می‌شود و اعتبار کافی برای لایروبی مستمر این بنادر در اختیار سازمان شیلات ایران قرار داده نمی‌شود. وی با تأکید بر اینکه هم اکنون صیادان استان گلستان به دلیل خشک شدن بخش اعظم خلیج گرگان با بیشترین مشکلات صیادی در نوار ساحلی دریای خزر مواجه هستند، اذعان داشت: باید هر چه سریعتر اقدامات مؤثری جهت رفع برخی مشکلات منطقه در بخش صیادی صورت گیرد. بهشتیان تصریح کرد: در استان گلستان به رغم اینکه صید کیکل‌ها به خاطر نبود صیدگاه‌ این گونه آبرزی صورت نمی‌گیرد ولی سازمان شیلات ایران یک پروژه بندری را در منطقه صیادی خواجه نفیس در دهانه گرگانرود آغاز کرده است که هدف آن پشتیبانی از مزارع پرورش ماهی در دریا، خدمات‌رسانی به شناورهای صیادان پره و یگان حفاظت از منابع آبرزی منطقه است.

یک مقام مسئول در اتاق بازرگانی ایران:

عملکردبنادر ایران باوجودفشار تحریم‌هابسیار مطلوب‌است

رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار و رفع موانع تولید اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با اشاره به اینکه عملکرد بنادر ایران با وجود فشار تحریم‌ها بسیار مطلوب ارزیابی می‌شود، گفت: با این وجود هنوز تا رسیدن به نقطه ایده‌آل، فاصله داریم. به گزارش اقتصادسدرآمد، محمدرضا نجفی‌منش، در مورد ضرورت انجام فعالیت‌های تولید و صنعتی در پسرانه بنادر و رفع موانع تولید در این مناطق، اظهار داشت: بنادر یکی از اصلی‌ترین زیرساخت‌های کشور برای انجام فعالیت‌های صادراتی و وارداتی به شمار می‌روند و به طور حتم انجام فعالیت‌های تولیدی در پسرانه بنادر موجب خواهد شد تا شاهد بهبود فعالیت‌های اقتصادی در کشور باشیم. وی ادامه داد: در عین حال رفع موانع تولید در پسرانه بنادر و ایجاد تسهیلات و بهبود شرایط، یکی از مهم‌ترین مواردی است که باید با توجه به نگاه مسئولان ارشد کشور در دستورکار قرار گیرد و بتوانیم به بهترین شکل ممکن شاهد انجام فعالیت‌های تولیدی و صنعتی در پسرانه بنادر باشیم. رئیس کمیسیون بهبود محیط کسب‌وکار و رفع موانع تولید اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران با بیان اینکه باید اقدامات بسیاری صورت گیرد تا شاهد رسیدن به جایگاه واقعی بنادر و حمل و نقل دریایی کشور باشیم، عنوان کرد: باید بتوانیم بنادر را با کارکرد تخصصی تعریف کنیم؛ به طور مثال برای هر بندر یک کارکرد مشخص تعریف شود و هر بندری بتواند در یک بخش مشخص فعالیت کند. نجفی‌منش با تأکید بر اینکه عملکرد مطلوب بندری و دریایی کشور نیازمند توسعه و دسترسی به سایر شقوق حمل و نقل است، بیان کرد: باید بتوانیم در بخش ریلی و جاده‌ای دسترسی مناسبی برای بنادر ایجاد کنیم تا شبکه لجستیک بتواند در زنجیره تأمین به بهترین شکل عمل کند و اگر هر کدام از مدهای حمل و نقل شرایط مطلوبی نداشته باشد به طور حتم به بهترین نتیجه دست نخواهیم یافت. وی با اشاره به اینکه باید صنایع آب‌بر به نزدیکی سواحل منتقل شوند یا اینکه صنایع آب‌پر جدید حتم در نزدیکی سواحل فعالیت خود را آغاز کنند، گفت: صنایع آب‌بر و سواحل هم‌پوند هستند و به طور مثال حجم تولیدی فولاد در کشور بیش از نیاز مصرف است و باید در راستای صادرات فولاد در نزدیکی بنادر اقدام شود.

سندباد بخری می‌رود، از دیگر سو به ناوچه پیکان و سیلان و دیگر هیچ! ممکن است باشند پیشکسوتانی که در شاکله قهرمان بتوان آن‌ها را مطرح و معرفی کرد. خلاء بزرگی در این باره احساس می‌شود. اینکه از جوانان بخواهیم که به شغل دریانوردی وارد شوند، چون این شغل سه‌ماه تعطیلی در سال دارد با این گفتار روشن است که سه ماه تعطیلی برای گرایش به یک شغل کافی نیست. آدم یاد آن لطیفه می‌اندازد: از معلمی پرسیدند چرا معلم شش‌دی؟ گفت به سه دلیل: تیر، مرداد، شهریور!

منظور آن است که جوان امروز به انگیزاننده‌های قوی نیاز دارد و گر نه تیر، مرداد شهریور در جاهای دیگری هم هست. اما در باره معلمی، انبوهی از شعارهای زیبا و تعداد زیادی الگو و قهرمان داریم و ما همه از «معلم» آغاز کرده‌ایم و معلمی شغلی شناخته شده و قابل احترام است و سپس تیر، مرداد، شهریور؛ اما دریانوردی و ملوانی و کار در کشتی ... چه؟ آیا پایگاه اجتماعی دارند؟ آیا قهرمان خاصی دارند؟ آیا مورد توجه جامعه است؟ جوانان چرا باید برای ملوانی یا کار در کشتی یا دریانوردی یا مهندسی دریایی یا طراحی کشتی و... انگیزه خاص داشته باشند؟ دندانی‌زشتی است که بگوئیم درآمدش خیلی بالاست؟ پزشکی است که بگوئیم کلاس دارد و درآمد؟ مهندسی ساختمان است که بگوئیم دو تا خانه بسازی بارت راستی؟ چیست؟

چنداستان ساحلی

خوشبختانه از نعمت ۷ استان کناره‌ای و ساحلی برخورداریم و نوجوانان و جوانان آن‌ها با دریا خو دارند و معمولا از آن‌استان‌ها نیروی انسانی‌ما تأمین می‌شود. مابقی نه انگیزه دارند و نه اطلاعات. اغلب نوجوانان و جوانان ما دریا و دریانوردی را در شاکله دزدان دریای کارائیب می‌شناسند. ما به آن‌ها فیلم خاصی عرضه نکردیم. داستان خاصی مطرح نکردیم، جشنواره‌ای برایشان طراحی نکردیم؛ تقریباً هیچ چیزی فراهم نکردیم و هیچ بستری آماده نیست. این است که باید با نگاه فرهنگی‌بسه خلاه‌های فرهنگی حوزه دریا توجه کنیم. پیشکسوتان و معرفی آن‌ها می‌تواند بخش مهمی از این خلاه را پر کند.

برنامه‌بزرگ‌داشت پیشکسوتان دریایی ایران

روزنامه دریایی اقتصاد سدرآمد به پشتوانه پژوهشی که در این باره انجام داده است، آماده است با محوریت پیشکسوتان دریا، چند برنامه فرهنگی بنیادین و دایمی و سراسری اجرا کند. اگر حامیانی باشند که به فعالیت فرهنگی با این محور قائل باشند، اجرای یک کار بزرگ با برنامه دقیق در کشور آغاز خواهیم کرد.

رئیس پژوهشکده آبرزی پروری آب‌های داخلی کشور

همراهی صیادان محلی در پروژه‌های بازسازی ذخایر ماهیان بومی تالاب انزلی

رئیس پژوهشکده آبرزی پروری آب‌های داخلی کشور با اشاره به اهمیت حضور صیادان محلی در حفظ و نگهداری ماهیان بومی تالاب انزلی گفت: طی چند سال اخیر همکاری صیادان محلی را در پروژه‌های تکثیر ماهیان بومی تالاب انزلی مانند سوف حاجی طرخان و کپور تالابی که از ماهیان بومی با ارزش اقتصادی تالاب انزلی هستند و طی دهه‌های اخیر جمعیت‌شان رو به کاهش بوده را شاهد بوده‌ایم. به گزارش اقتصادسدرآمد، محمد صیاد بورانی با بیان اینکه جوامع محلی و تشکلهای مردم‌نهاد می‌توانند در زمینه تکثیر گونه‌های بومی تالاب انزلی بسیار یاری‌کننده باشند، به‌ایسنا اظهار کرد: همانگونه که در بحث مقابله با گونه مهاجم سنبل آبی، بومیان منطقه به تشکیل‌های مردمی در برداشت این گیاه مهاجم در کنار دستگاه‌های اجرایی استان بسیار کمک کردند، در خصوص تهیه و تأمین مولدین ماهیان بومی تالاب انزلی با هدف حفظ و بازسازی ذخایر گونه‌های مذکور نیز می‌توانند کمک‌کننده باشند. صیاد بورانی تصریح کرد: در سالهای پیشین نمونه‌هایی از همکاری سازمانده جامعه صیادان محلی در تهیه و تأمین ماهیان مربوط به پروژه تکثیر ماهی سوف حاجی طرخان که از ماهیان با ارزش اقتصادی و بومی تالاب انزلی است؛ همچنین دستیابی به زینن تکثیر ماهی اسبیله و کپور تالابی را با کمک پژوهشکده آبرزی پروری آبهای داخلی کشور و مرکز حفظ و بازسازی ذخایر ژنتیکی ماهیان استخوانی شهید انصاری رشت شاهد بودیم. وی افزود: بنابراین در بحث حفظ ذخایر آبزیان و حل معضلاتی که در این رابطه وجود دارد جوامع محلی در کنار دستگاه‌های تحقیقاتی و اجرایی می‌توانند موجب هم‌افزایی‌شده و به بهبود شرایط و پیشبرد اهداف بازسازی ذخایر کمک‌کنند. صیاد بورانی تأکید کرد: احیای تالاب انزلی و حفظ گونه‌های گیاهی و جانوری بومی آن از اهمیت بسیاری برخوردار است همه دستگاه‌های متولی در این زمینه باید با تمام توان در این مسیر، هم‌اندیشی و همکاری داشته باشند. وی افزود: پژوهشکده آبرزی پروری آب‌های داخلی کشور در گیلان نیز به عنوان یکی از اعضای کمیته احیای تالاب انزلی است و در حال حاضر ۱۰ ایستگاه در مناطق مختلف تالاب تعیین شده که همکاران بخش اکولوژی منابع آبی، نمونه‌برداری‌های منظم ماهانه از این ایستگاه‌ها را انجام می‌دهند و اطلاعات به دست آمده را در اختیار دستگاه متولی که سازمان حفاظت محیط زیست است قرار می‌دهند.

چهارشنبه- ۲۵ مرداد ۱۴۰۲ - سال هفتم - شماره ۱۷۱۱

اقتصاد دریا

توزنیت دریا

بخش سوم

سیاستگذاری وبررسی برنامه‌ها واهداف زیربخش توزنیت دریا

دکترپهروز امرای - باید بخاطر داشت که به دلیل عبور تقریباً کلیه تجارت و حمل و نقل بین‌المللی کالا از بنادر ایران، پیشرفت اقتصادی کشور نیز به سرعت به بنادر وابسته گردیده است. از طرفی بدون وجود یک حمل و نقل دریایی کارا و توانمند جریان حمل و نقل مواد خام، محصولات کشاورزی و محصولات تولیدی کارخانجات مختل گشته و عواقب آن بصورت ایجاد موانع و بحران در رسیدن به رشد و شکوفائی اقتصادی و سربلندی ملی ظاهر می‌گردد.

در یک روند و دورنمای بیست ساله ضمن ارزیابی وضعیت بنادر جمهوری اسلامی ایران نقش این بنادر را در منطقه و جهان را تعیین خواهد نمود. این ارزیابی‌ها و نگرش با تأکید ویژه بر روند رو به رشد تغییرات عمده‌ای که در اکثر بنادر مهم و معتبر منطقه و جهان در حال اجرا می‌باشد و به مواردی از آن‌ها در فوق اشاره گردید، به عمل خواهد آمد.

روش مدیریت بر مبنای هدف

روش مدیریت بر مبنای هدف تکنیکی است که طی آن اهداف و برنامه‌های واحدهای سازمانی در راستای اهداف، کلان سیاست‌ها، استراتژی‌های اتخاذ شده در رأس هرم سازمانی و با در نظر گرفتن امکانات، فرصت‌ها، تهدیدیات و مسائل خاص مطرح در حوزه کاری هر یک از واحدهای سازمانی با مشارکت توان‌ام مدیران، سرپرستان و کارکنان سطوح مختلف سازمان تعیین و تدوین می‌گردند. در این روش اگرچه استراتژی‌ها و سیاست‌های کلی به صورت متمرکز و در بالاترین سطح سازمان تعیین می‌گردند اما اهداف و برنامه‌های واحدها و سطوح مختلف سازمانی با توجه به مسائل خاص مطرح در حوزه کاری هر یک از واحدها و از طریق همفکری با کارکنان رده‌های مختلف سازمانی طی جلساتی که در همین رابطه برقرار می‌گردد و البته بر اساس اهداف، سیاست‌ها و استراتژی‌های تعیین شده تدوین می‌گردند.

به طور خیلی ساده هدف را می‌توان بیان نتایج مورد انتظار دانست. هدف شامل انجام کار مشخص و قابل اندازه گیری در یک محدوده زمانی و با یک هزینه معین می‌باشد. هنگام تدوین اهداف در نظر داشتن و رعایت خصوصیاتی نظیر کمی بودن، روشن و صریح بودن، قابل حصول بودن، جذابش بودن و همسو بودن اهداف با استراتژی‌های کلی اتخاذ شده در رأس هرم سازمانی ضروری می‌باشد. بدین معنی که اگر چه اهداف می‌توانند از هر یک از لایه‌های سازمانی سرمنشأه بگیرند، اما باید ضمن اینکه واجد خصوصیات فوق باشند در چهارچوب سیاست‌ها و اهداف کلی سازمان نیز قرار داشته باشند.

عنایت به این مشخصه که اهداف می‌توانند از هر یک از لایه‌های سازمانی سرچشمه بگیرند ما را به تکنیکی که اصطلاحاًروش آبشاری (Waterfall Technique) نامیده می‌شود رهنمون می‌سازد.

در این تکنیک از اهداف کلان و رئوس برنامه‌های تعیین شده در بالاترین سطح و رده سازمانی و ضمن استنتاج اهداف و برنامه‌های لازم الاجراء برای هر رده به رده‌های پایین‌تر می‌رویم و این روند را تا رسیدن به پایین‌ترین لایه و رده سازمانی ادامه می‌دهیم.

سپس بار دیگر در دور برگشت اهداف و برنامه‌هایی که از نقطه نظر مدیران و کارکنان لایه‌های پایین‌تر مطرح می‌شوند و در ارتباط با اهداف لایه بالاتر نیستند شناسایی شده و برای آن‌ها در لایه بالاتر، اصطلاحاًحاهد پدر تدوین می‌کنیم و این فرآیند تا زمانی‌که دیگر هیچ هدف لایه بالاتری بدون ریز اهداف و هیچ هدف لایه‌های پائینی بدون ارتباط با هدف بالاتر نباشند ادامه می‌یابد. بدین ترتیب هم اهداف رأس هرم سازمانی از اهداف و برنامه‌های ریز اهداف متعدد برخوردار می‌شوند و هم تمامی پیشنهادات و موارد خاصی که از سوی کارکنان مشخص می‌دهند، موارد مهم مسئولیت هر فرد را بر حسب نتایجی که از آن‌ها انتظار می‌رود معلوم می‌کنند و این اقدامات را بعنوان راهنمایی برای به کار انداختن واحد و ارزیابی سهم هر عضو به کار می‌برند به عبارت دیگر روشی آگاه و بدان معنی بخشیده و از آن در جهت مانیتورینگ و است که از طریق آن مدیران و پرسنل به اهداف سازمان، آگاه و بدان معنی بخشیده و از آن در جهت مانیتورینگ و کنترل عملکرد آتی استفاده می‌کنند. هدف از MBO ایجاد استخوان‌بندی برای اتمام طرح و کنترل در یک تیم کاری است و در این راه مدیران و کارکنان بطور مشترک اهدافی را برای سازمان تعیین کرده، بطور دوره‌ای فعالیت‌ها را ارزیابی نموده و براساس نتایج حاصله سیستم، تشویق مناسبی را ایجاد می‌کنند. لذا لازم است به طور مداوم بین آنچه که باید به آن رسید یا آنچه که به آن رسیده شده مقایسه صورت گیرد، تعدیل و تنظیم لازم انجام شود و اهداف غیر مناسب فراموش گردند و سرانجام پس از پایان مدت مقرر، یک مرور دو جانبه در مورد اهداف و کار انجام شده صورت گیرد، تا اگر بین این دو اختلاف باشد، به اقداماتی دست زد که معلوم کند چه محلی را باید پیمود تا بر این مشکلات چیره شود.